

WIELKOPOLSKI DZIENNIK LUDOWY

CENA NUMERU 5 ZŁ

ROK II, Nr 274 (438)

SOBOTA

8 października 1949 r.

Wsch. sl. 5.48, zach. 16.59

PIERWSZE PISMO CODZIENNE CHŁOPÓW

Idziemy ku połączeniu, aby uczynić jeszcze owocniejszymi nasze wysiłki nad podnoszeniem dobrobytu, oświaty i kultury ludu wiejskiego, aby skończyć ze smutną spuścizną zacofania wsi polskiej, odziedziczoną po rządach szlacheckich i kapitalistycznych.

(Z uchwał Rad Naczelnych SL i PSL)

Przyjaźń prawdziwa

Kilka dni temu święciliśmy Międzynarodowy Dzień Pokoju. Dziś rozpoczynamy miesiąc poświęcony pogłębieniu przyjaźni polsko-radzieckiej. I rozumiemy dokładnie, iż dwie te sprawy łączą się z sobą i że są właściwie różnymi wyrazami dla nazwania tej samej rzeczy, mianowicie wiary naszej, że pokój jest r z e c z y w i s c i e do utrzymania, ponieważ istnieje Związek Radziecki, z którym nas łączy przyjaźń.

Wiara nasza opiera się nie na frazesach, nie na gadaniu i nie na mistyce. Mamy bogate i realne doświadczenia, przeżyliśmy katastrofę 39 roku i przeżywamy okres odbudowy. Pamiętamy dokładnie, czyje dywizje w latach 1944—45 przyszły nam na ratunek w momencie, gdyśmy krwawili i niewola stawała się najczarniejsza. Nie zapominamy też, że decydujący najstraszliwszy bój o ocalenie świata toczył się na ziemi Związku Radzieckiego, główny front wojny tam przebiegał, i że stamtąd posunął się na zachód, i że nie kto inny, a Armia Czerwona wzięła szturmem Berlin. Byliśmy dumni, że obok czerwonego sztandaru mogliśmy w Berlinie zatknąć i polską flagę. Ale to nie była flaga Andersa, to były barwy Pierwszej Dywizji sformowanej na ziemi nam przyjaźnej.

Fakty te znamy. Być może, że nie dość o tym pamiętamy w rozgwarze i kłopotach dnia codziennego. Po to też jest ten miesiąc, abyśmy nie tracąc z oczu naszych codziennych spraw, nie zapominali przecież o rzeczach najbardziej zasadniczych i bieg codziennych spraw regulowali celami wielkimi.

W numerze dzisiejszym „Dziennika“ znajdzie czytelnik — właśnie z racji miesiąca przyjaźni polsko-radzieckiej — kilka drobnych rysów z życia Związku Radzieckiego. Polski chłop małopolski opowiada nam, co oglądał i co widział na wsi radzieckiej. W innym artykule jest mowa o organizowaniu nowego życia i o tym, jak robotnicy pomagali i pomagają chłopu, — jest to realna, praktyczna wersja sojuszu robotniczo-chłopskiego, o którym tyle piszemy. Inne artykuły zapoznają nas, z konieczności pobieżnie, z warunkami bytu mas radzieckich, pokazują nam, jak żyje, jak pracuje i jak jest wynagradzany człowiek radziecki. Właśnie ten sam człowiek, który odparł najazd hitlerowski. Ten sam, na którego zwracają się nasze oczy, gdy horyzont pokoju się zaciemnia.

I w takich chwilach, w chwilach niepokoju i chwilach alarmów wojennych, znów pełniejszym brzmieniem dźwięczy słowo „przyjaźń“. I nie tylko dla ludzi lewicy, ale dla szerokich mas bezpartyjnych. Tak jak w czasie wojny ostatniej, gdy ludzie — wszyscy ludzie w Polsce, nie tylko ci najbardziej uświadomieni — zbierali się przy głośniku, by wysłuchać komunikatu wojennego lub pochylali się nad mapą, — wtedy słowa „Stalingrad“, „Rostów“, „Charków“ brzmiały nie jak nazwy miast rosyjskich, czy ukraińskich, ale jak znaki zwiastujące nam zagładę z rąk hitlerowskich lub wyzwolenie.

Przyjaźń, aby mogła być żywa, musi być p r a k t y k o w a n a. I dlatego mądrze robią te gromady chłopskie, które dla uczczenia zbliżającego się Kongresu Zjednoczenia, wśród innych zobowiązań, uchwalają — jak to wiemy z depesz drukowanych w „Dzienniku“ — uaktywnić lub założyć Koło Przyjaźni Polsko-Radzieckiej. Przyjaźń ze Związkiem Radzieckim potrzebna jest nie tylko dla wywalczenia pokoju, ale również dla zwiększenia tempa naszego marszu i ulepszenia życia, bo bliższe związki i stosunki z p i e r w s z y m na świecie państwem robotników i chłopów pozwolą nam uniknąć wielu błędów ideologicznych i politycznych.

Przyjaźń ze Związkiem Radzieckim to jest nie tylko umowa sąsiedzka, zwykła konwencjonalna umowa dla normowania poprawnych stosunków między dwoma państwami. Urodziła się ona w warunkach specjalnych, w momencie śmiertelnej grozy, związała te przyjaźń krew polskich i radzieckich żołnierzy, wspólnota losu i dróg, wspólnota obowiązków wobec świata, — i dlatego ta przyjaźń, która w najcięższej godzinie nas uratowała od śmierci, jest potrzebna — dla życia.

KAZIMIERZ KOR.

Kanton zagrożony

Chińska armia ludowa zbliża się do stolicy Kuomintangu

LONDYN. PAP. — W depeszy Ku-Kong w odległości 200 km na północ od Kantonu. Zajęcie tego miasta oddaje w ręce armii ludowej bezpośrednio połączenie kolejowe i rzeczne z Kantonem.

Chłopski Czyn Kongresowy

Nowe meldunki napływają codziennie

Do Centralnego Komitetu Jedności Ruchu Ludowego.

My, obywatele gromady Rogowa, gm. Wolanów, pow. Radom, woj. kieleckiego, małopolski i średniorolni zebrani na zebraniu w dn. 1.X 1949 r. w związku z tak ważnym dniem jak Kongres Jedności Ruchu Ludowego, postanawiamy wykonać na dzień Kongresu następujące prace:

1 Wybudować budynek szkoły powszechnej, o 4 salach ogólnej długości 14 m a 8 szerokości z facjatką z drzewa,

2 zmeliorować podmokłe ziemie orne, tj. wykopać rów długości półtora kilometra, by osuszyć około 45 ha ziemi ornej,

3 zlikwidować w gromadzie analfabetyzm, gdyż jest jeszcze 12 analfabetów,

4 założyć Koło ZMP i zorganizować w nim wszystkie młodzież chłopską,

5 założyć Koło Gospodyń Zw. Sam. Chł.,

6 uporzędkować drogę przez wieś na przestrzeni 2 km oraz obejścia gospodarskie w 45 zagrodach,

7 zakontraktować dodatkowo 20 sztuk trzody chlewnej,

8 każdy rolnik będzie członkiem Gmin. Spółdz. Sam. Chł. (dotychczas dopiero połowa, tj. 18 gospodarzy należy),

9 zapnumerować dla wszystkich jedno pismo ludowe, gdyż dotychczas prenumerujemy dopiero 7 egzemplarzy.

Wobec tego wzywamy do współzawodnictwa inne gromady w Polsce.

Za zebranych podpisali:
Prezes Koła SL
Gruk Jan i Kraszewski Adam

Niemiecki świat pracy

za utworzeniem rządu demokratycznego w Berlinie

Do Prezydium Niemieckiej Rady Ludowej napływają bezustannie setki rezolucji, uchwalanych na wiecach i zebraniach publicznych przez robotników, urzędników, chłopów i postępową inteligencję, w sprawie utworzenia ogólnoniemieckiego rządu demokratycznego.

Uchwały o konieczności utworzenia takiego rządu zapadły m. in. na posiedzeniach kierownictwa związku zawodowego górników wschodniej strefy Niemiec, reprezentującego 200 tysięcy robotników, kierownictwa związku zawodowego metalowców w imieniu 2 i pół miliona robotników oraz innych central związkowych.

Uchwała związku zawodowego metalowców stwierdza m. in.: „Rząd w Bonn“ nie reprezentuje narodu niemieckiego. Jest to tylko instytu-

cja, występująca się obcy interesom. Nasi metalowcy odbudowali fabryki i wzięli je w swe ręce nie po to, aby je następnie oddać rodzimym i zagranicznym kapitalistom. Dlatego też robotnicy domagają się utworzenia faktycznie niemieckiego rządu, który znajdując się w Berlinie — będzie reprezentował ogólnoniemieckie interesy i zabezpieczy należyte warunki egzystencji wszystkim pracującym“.

Robotnicy wielkich zakładów chemicznych w Bitterfeld podkreślają w rezolucji konieczność powołania w Niemczech takiego rządu, który by walczył o utrwalenie pokoju.

Demokratyczny związek Niemców oświadczył w imieniu wszystkich członków: „Domagamy się jednolitych Niemiec, ponieważ tylko takie Niemcy mogą stanowić gwarancję pokoju“.

Utworzenie „rządu“ w Bonn

jest sprzeczne z uchwałami poczdamskimi

Polskie noty protestacyjne do USA, W. Brytanii i Francji

Dnia 5 bm. kierownik Ministerstwa Spraw Zagranicznych wiceminister prof. Stanisław Leszczycki wręczył ambasadorowi Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, ambasadorowi Francji i charge d'affaires Wielkiej Brytanii identyczne noty o następującej treści:

W związku z konsekwencjami, jakie powoduje dla sprawy powojennych Niemiec utworzenie separatystycznego rządu w zachodniej części Niemiec — mam zaszczyt w imieniu Rządu Rzeczypospolitej Polskiej, reprezentującego naród sąsiadujący z Niemcami i żywotnie zainteresowany w sposobie uregulowania problemu Niemiec — oświadczyć, co następuje:

We wszystkich dotychczasowych oświadczeniach i w praktycznym swym postępowaniu. Rząd Polski dawał wyraz stanowisku, że uważa umowę zawartą przez Wielkie Moce w Poczdamie za funda-

ment, który umożliwia zbudowanie demokratycznych i pokojowych Niemiec. Uchwały przyjęte w Poczdamie wyrażały i zabezpieczały interesy wszystkich narodów, które ucierpiały wskutek agresji, a potem jarzma hitlerowskich Niemiec i walczyły z nimi. Uchwały te były również zgodne z interesami i dalszym rozwojem narodu niemieckiego. Uchwały poczdamskie były zarazem zbieżne i nierozdzielnie związane ze szczerym dążeniem narodów do zabezpieczenia trwałego pokoju. Stanowiły one jeden z podstawowych elementów powszechnego bezpieczeństwa, dzięki przyjęciu środ-

ków, mających zapobiec powtórzeniu się w przyszłości niemieckiej agresji, przez zniszczenie jej źródeł. U podstaw decyzji przyjętych w Poczdamie, legły wspólny wysiłek i współpraca Związku Radzieckiego — który wniósł największą daninę krwi i decydujący wkład do zwycięstwa — oraz Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych w walce z niemieckim faszyzmem.

Fundamentalnymi zasadami Uchwał Poczdamskich, na których Związek Radziecki, Wielka Brytania i Stany Zjednoczone, a następnie i Francja postanowiły oprzeć przebudowę Niemiec w demokratyczne i pokojowe państwo oraz likwidację skutków wojny z nimi, były:

1 zniszczenie źródeł potencjalnej agresji przez głęboką demokratyzację i demilitaryzację Niemiec;
2 obowiązek traktowania Niemiec jako całości politycznej i ekonomicznej, przez co założone zostały podwaliny jedności Niemiec we wszystkich dziedzinach, łącznie z jednnością niemieckich organów;
(Dokończenie na str. 2)

„Co widziałem na Ukrainie Radzieckiej”

— opowiada Cyryl Kowalczyk chłop małorolny ze wsi Lichawa, pow. Łask

ZATRZYMALIŚMY się w Kijowie, stolicy Ukrainy, pojechaliśmy zwiedzać kolchozy w obwodzie Sumsk. W kolchozach robotnicy podzieleni są na brygady po mniej więcej 40 osób. Każda taka brygada ma swego brygadiera, którym zawsze jest wyróżniony przodownik pracy. Ludzie zatrudnieni w kolchozach są dobrze ubrani i odżywieni, mieszkają w czystych wygodnych mieszkaniach.

Praca jest tu wysoko szanowana i każdy dobry i sumienny robotnik jest wyróżniany — najpierw przez administrację kolchozu, a potem — przez władze rządowe.

Jak żyją ludzie w kolchozie

W każdym większym kolchozie są urządzenia ułatwiające życie człowieka pracy. Punktualnie, w odpowiednich porach, i smacznie przyrządzone posiłki, wspólne pralnie, wyposażone w urządzenia, przy których użyciu skraca się czas prania i oszczędza się wiele sił; łaźnie z natryskami, gdzie po pracy człowiek może kąpać się, co gwarantuje higienę osobistą.

Opieka nad dzieckiem

Opieka nad dziećmi wszędzie jest zorganizowana pierwszorzędnie. Dzieci pozostają podczas pracy rodziców w żłobkach i przedszkolach, wyposażonych bogato w sprzęty, zabawki, pomoce naukowe i prowadzone przez fachowy, wyszkolony personel. W żłobkach i przedszkolach dzieci są odżywiane racjonalnie i obficie. Mają również zapewnioną opiekę lekarską. Dla dzieci starszych, uczęszczających do szkoły podstawowej, są świetlice wyposażone również bogato w odpowiedni sprzęt, bibliotekę, czasopisma, różne gry itp. W świetlicy dzieci pozostają pod opieką wykwalifikowanych świetliczanek.

Życie kulturalne

Dbą Związek Radziecki również i o kulturę duchową pracowników. Przy każdym kolchozie są świetlice dla starszych, wyposażone w biblioteki, radio, czasopisma itp. W świetlicach tych odbywają się odczyty i wieczory dyskusyjne na tematy polityczne, społeczne z uwzględnieniem warunków miejscowych. Mają również takie świetlice własne zespoły artystyczne, jak kółka dramatyczne, chóry, zespoły taneczne itp.

W kolchozach można wesoło i radośnie pracować, mając tak zorganizowaną pracę i gospodarstwo wyposażone we wszystkie maszyny i narzędzia niezbędne do prowadzenia racjonalnej gospodarki,

Nasz chłop nie tylko małorolny, ale średniorolny, a nawet tzw. bogacz wiejski nie może nawet marzyć o posiadaniu takich urządzeń. Jest to tylko możliwe przy połączeniu małych i średnich gospodarstw w jedno wspólne gospodarstwo, prowadzone wspólnymi siłami, wspólną pracą.

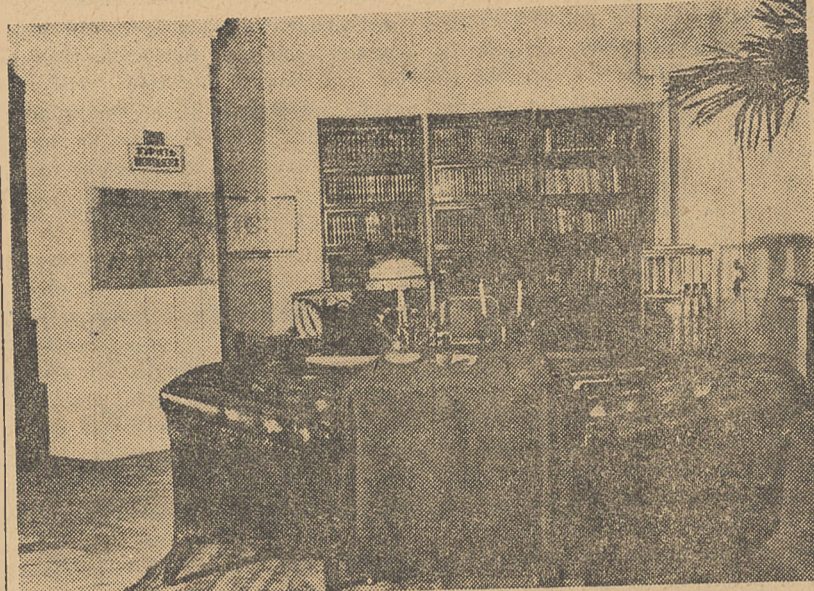
Przewaga gospodarki spółdzielczej nad indywidualną

Cóż za życie ma u nas taki małorolny gospodarz, jak chociażby ja. Obarczony rodziną, zmuszony jestem pracować albo u bogatszych gospodarzy, którzy potrafią dobrze wyekspluować moją pracę i moje siły za minimalną płacę, albo szukać pracy w najbliższym mieście. Bo przecież z 1 ha ziemi rodziny nie utrzymam, nie mówiąc już o wykształceniu dzieci czy też o daniu im warunków, w

jakich wychowują się dzieci kolchozników. Na małym gospodarstwie niemożliwe jest utrzymanie koni czy bydła, jak również większej ilości drobiu. Tymczasem w kolchozach ukraińskich widziałem piękne stajnie pełne koni, wielkie obory pełne rasowych mlecznych krów, chlewnie wypełnione tuczniakami i podwórza wypełnione wszelkiego rodzaju ptactwem domowym. Jednym słowem dobrobyt widoczny na każdym kroku. Korzystają z tego dobrobytu wszyscy pracownicy kolchozu, następnie ludzie z miast i w ogóle cały kraj, ponieważ dochód z gospodarstwa oddaje się nie obszarnikowi na jego własny i osobisty użytek, lecz całemu społeczeństwu i całe społeczeństwo z niego korzysta.

Co mi dała wycieczka?

Jestem wdzięczny naszemu rządowi, że pomyślał o zorga-

Wielki wódz i geniusz Rewolucji Włodzimierz Iljcz Lenin zmarł w roku 1924. Ale wszystkie pamiątki po nim, miejsca, gdzie żył i pracował, są z całym pietizmem zachowane w tym samym stanie, jak były za życia Lenina. Na zdjęciu: gabinet Lenina na Kremlu

nizowaniu podobnych wycieczek, bo przecież najlepiej prze-

kona się ten, kto zobaczy na własne oczy. Żadne odczyty, żadna propaganda nie dokona tego i nie przekona tak człowieka, jak fakty widziane i sprawdzone przez niego osobiście.

Na zakończenie chcę zaznaczyć, że w czasie pobytu na Ukrainie korzystałem z zupełnej swobody. Mogłem oglądać, co sobie życzyłem, i rozmawiać, z kim chciałem, nikt absolutnie mnie nie pilnował i nie krępował, jak również nikogo z naszej wycieczki.

Powracając do domu myślałem, jakby to dobrze było, żeby u nas ludzie zrozumieli tę wielką prawdę, że przez połączenie małych i średnich gospodarstw w jedno wielkie gospodarstwo, prowadzone wspólną pracą, można dojść do dobrobytu i stworzyć ludziom pracy na wioskach kulturalne warunki życia.

Cyryl Kowalczyk
ze wsi Lichawa

Wycieczka chłopów polskich ogląda urządzenia fabryki „Sierp i Młot” w Charkowie

Nagrody Stalinowskie dla przodujących ludzi ZSRR

GOROZNIE w Związku Radzieckim przyznaje się nagrody im. Stalina za najwybitniejsze wyniki na polu nauki.

Dzień przyznania tych nagród staje się świętem narodowym, gdyż całe społeczeństwo radzieckie interesuje się żywo osiągnięciami nauki.

Zainteresowanie to jest zrozumiałe, gdyż w ZSRR tematy badań naukowych wpływają z

potrzeb całego społeczeństwa, natychmiast są wcielane w życie, a ich dodatnie skutki odczuwa zwykły człowiek pracy na wsi i w mieście.

Wśród nagrodzonych za wyniki 1948 znajdują się takie nazwiska, jak: prof. T. Łysenki, wielkiego uczonego w dziedzinie biologii i rolnictwa, Kseni Bach tadze, która wyhodowała nowy gatunek krzewu herbacianego

w Gruzji, Sergiusza Bukasowa i A. Kameraza, za otrzymanie nowych, odpornych na choroby odmian ziemniaków i in.

Wiele nagród przyznano fizykom i chemikom za ich uwieńczone pomysły rezultatem prace, związane z eksploatacją energii atomowej. Wybuchy bomby atomowej, jakie miały w ZSRR miejsce w tym roku, były już zastosowaniem energii atomowej nie do mordowania ludzi, ale do pożytecznych prac w górnictwie, budowie wielkich kanałów i wszędzie tam, gdzie chodzi o szybkie usunięcie wielkich mas ziemi.

NAUKOWE nagrody stalinowskie przyznane są nie tylko profesorom i uczonym, ale i robotnikom oraz chłopom za ich wynalazki. Tokarz Henryk Bortkiewicz, który opracował metodę szybkiej obróbki metali, maszynista kolejowy — Iwan Sołowiow — który wynalazł i wyrobował sposób zaoszczędzenia wielkiej ilości paliwa w parowozie; majster włókienniczy — Iwan Czutkich — racjonalizator pracy i wynalazca brygad pierwszej jakości; chłop Teodor Wowczenko, który wyhodował nowy gatunek owiec o cennej wełnie i inni. Przyczynili się oni nie mniej niż

uczenci i profesorowie do rozwoju gospodarstwa radzieckiego.

Wiele nagród przyznano również murarzem, architektom i budowniczym, dzięki którym rozmach budownictwa w ZSRR, zwłaszcza mieszkaniowego, jest najwyższy w świecie.

Związek Radziecki, który liczy 22 miliony km kwadratowych powierzchni, wielką wagę przykładają do rozwoju lotnictwa, które zostało zaprzęgnięte do pomocy rolnictwu i leśnictwu i odgrywa coraz większą rolę w transporcie ludzi i towarów. Do komunikacji coraz częściej używa się samolotów odrzutowych, osiągających szybkość ok. 1.000 km na godzinę. Rzecz jasna, że i wybitni konstruktorzy w tej dziedzinie również otrzymali nagrody stalinowskie.

Godnym podkreślenia jest również fakt, że wśród nagrodzonych znajduje się bardzo wiele kobiet. Te piękne wyniki ich pracy są rezultatem całkowitego równouprawnienia kobiet radzieckich i obalenia tych wszystkich przeszkód, jakie stawał pracującym kobietom ustrój kapitalistyczny.

Rząd Ukraińskiej SRR przekazuje Polsce pomniki zabytkowe

Konsulat generalny R. P. w Kijowie zawiadomiony został przez ministerstwo spraw zagranicznych ZSRR, że rząd Radzieckiej Ukrainy, uwzględniając prośbę rządu R. P., powziął decyzję przekazania Polsce Ludowej trzech zabytkowych pomników polskich, znajdujących się we Lwowie: pomnika Jana III Sobieskiego, pomnika znakomitego komediopisarza A. Fredry oraz poety Kornela Ujejskiego. Ta szlachetna decyzja rządu ZSRR, to jeszcze jeden wyraz stalinowskiej polityki nierozwalnej braterskiej przyjaźni, łączącej Związek Radziecki i Polskę Ludową.

Decyzja rządu ZSRR jest tym bardziej godna podkreślenia na tle an-

typolskiego postępowania imperialistów anglo-amerykańskich, którego wyrazem jest przywłaszczenie sobie przez władze kanadyjskie arasów wawelskich, niezwróconych dotychczas Polsce, mimo wielokrotnych protestów społeczeństwa i rządu polskiego.

Trzy wyżej wspomniane pomniki lwowskie są dobrze znane społeczeństwu naszemu, zwłaszcza pomnik pogromcy Turków Jana III Sobieskiego. Pomnik autora „Zemsty” Aleksandra Fredry jest dziełem rzeźbiarza polskiego Leonarda Marcconiego, autorem popiersia Ujejskiego jest znany rzeźbiarz polski Antoni Popiel.

Jak robotnicy pomogli i pomagają chłopom

IDEA stworzenia tzw. „szefostwa”, czyli opieki (patronatu) zespołów robotniczych nad wsią pochodzi od wielkiego Lenina. Zagadnienie szefostwa, jako ważne zagadnienie praktyczne, wysunął Lenin jeszcze w 1923 r. w swej pracy: „Kartki z notatnika”. Lenin wskazywał wtedy na potrzebę rozbudowy łączności między robotnikami, a chłopami, na konieczność ustanowienia między nimi różnorodnych form współpracy, której celem byłoby przyciągnięcie robotników z fabryk i zakładów przemysłowych do ochotniczego i bezpośredniego współdziałania w walce o socjalistyczną przebudowę wsi.

We wsi podówczas zdecydowanie przeważały drobne i najdrobniejsze gospodarstwa chłopskie, stosujące przestarzałe, odwieczne sposoby uprawy roli. Zbiory przy takim systemie gospodarczym były niskie i niepewne. Sytuacja pogarszała się jeszcze z tej racji, iż większość chłopów była niepiśmienna.

PODNIESIENIE POZIOMU OSWIATY NA WSI

Oto dlaczego na pierwszym etapie swej pracy robotniczy szefowie zajęli się podniesieniem poziomu oświaty na wsi. Gromadzili oni na wsi literaturę, prenumerowali pisma, kierowali prelegentów z odczytami, wspólnie z chłopami świętowali rocznice rewolucyjne. Pracą tą zajmowały się tzw. komisje szefowskie, które powstały przy organizacjach zawodowych w fabrykach, w urzędach i instytucjach.

Ruch nabierał coraz to większego rozmachu. W roku 1923 robotnicy Zakładów Putilowskich w Leningradzie stworzyli pierwsze towarzystwo szefowskie. W zimie w latach 1924 — 1925 poniechano koncepcji komisji szefowskich na rzecz masowych ochotniczych towarzystw szefowskich. W maju roku 1925 towarzystwa te powstały już w 28 głównych ośrodkach przemysłowych kraju. Jednoczyły one przeszło 1½ miliona członków. Swą codzienną pracę towarzystwa realizowały za pośrednictwem miejscowych radzieckich partyjnych, spółdzielczych i innych organizacji społecznych.

SŁOWEM I CZYNEM

Aby podnieść gospodarkę chłopską i zreorganizować ją na podstawach socjalistycznych, towarzystwa zajmowały się szeroką propagandą nowych zasad prowadzenia gospodarki wiejskiej i stosowania środków zmierzających do wypracowania doskonalszych form uprawy ziemi, do podniesienia techni-

k. gospodarki rolnej, jej mechanizacji i kolektywizacji. Towarzystwa te współdziałały wszystkimi siłami w organizacji spółdzielni rolniczych, ośrodków maszynowych, punktów selekcji nasion i weterynaryjnych. Szczególną uwagę zwracały towarzystwa na rozwój budownictwa spółdzielczego na wsi, na wciąganie do spółdzielczości chłopów mało- i średniorolnych.

DZIŁALNOSC szefów robotniczych była wielostronna. Towarzystwa szefowskie udzielały wszechstronnej pomocy wiejskim polityczno - oświatowym organizacjom i instytucjom: świetlicom, szkołom, czytelnikom, bibliotekom, kursom, przyczyniały się do twórczenia kulturalno - oświatowych instytucji, delegowały na wieś instruktorów, prelegentów, lektorów itp.

Szefowie brali bezpośredni udział w przeprowadzaniu siewów wiosennych, w sprzątaniu zbiorów, oraz w innych ważnych kampaniach gospodarczych na wsi. Udzielali oni pomocy chłopom w zakładaniu punktów lekarskich, żłobków i przedszkoli dla dzieci, organizowali pomoc prawną dla ludności chłopskiej.

W roku 1929, kiedy pod kierownictwem partii bolszewickiej rozpoczęło się masowe przechodzenie chłopów na tory socjalizmu, praca szefowska wzniosła się na nowy, wyższy stopień rozwoju.

UTRWALANIE SPÓLDZIELCZYCH METOD GOSPODARCZYCH

W tym okresie za podstawową metodę pracy szefowskiej służyło wysyłanie brygad ochotniczych na wieś w celu udzielania pomocy mało- i średniorolnym gospodarstwu w ich walce z bogaczami wiejskimi, walce o kolchozy. Wysyłanie takich brygad stało się jedną z najbardziej żywiołowych form łączności klasy robotniczej z chłopką oraz było oznaką utrwalenia się kierowniczego roli klasy robotniczej na wsi.

Wielki wódz narodu radzieckiego, Józef Stalin, w ogłoszonym w końcu roku 1929 artykule pt. „Rok wielkiego przełomu” notował, iż jednym z powodów niebывалых sukcesów budownictwa kolchozowego był fakt, że inicjatywę w swe ręce ujęły przodujące koła robotnicze. „Mam na myśli, — pisał Stalin, — brygady robotnicze, dziesiątkami i setkami rozrzucone w najważniejszych okęgach naszego kraju. Należy przypisać, iż ze wszystkich istniejących i możliwych propagandystów ruchu kolchozowego — robotnicy są najlepszymi propagatorami w masach chłopskich”.

W każdej wsi — Koła TPP-R Bogaty program obchodu »Miesiąca Pogłębienia Przyjaźni«

Organizację terenową Towarzystwa Przyjaźni Polsko - Radzieckiej przystąpiły do wykonania programu obchodu „Miesiąca Pogłębienia Przyjaźni Polsko - Radzieckiej”, który rozpoczyna się 7 bm.

W Szczecinie odbyły się we wszystkich szkołach podstawowych i średnich poranki, na których działa i młodzież szkolna wystąpiła w urozmaiconymi imprezami. Pomysłowo powiązane tańce i pieśni polskie i radzieckie, wykonane w strojach ludowych, spotkały się z dużym uznaniem widzów.

Nowy wzrost kół zapowiadają również inne organizacje terenowe. W Lublinie oddział miejski TPPR zobowiązał się do utworzenia 50 nowych kół, od-

dział zaś powiatowy — do założenia 60 kół.

Koło TPPR przy zakładach przetwórczych „Społem” w Kielcach podjęło się zorganizowania do dnia 7 bm. nowego koła TPPR we wsi Słupia i we wało wszystkie koła w mieście i na wsi do podjęcia podobnych zobowiązań.

„Miesiąc Pogłębienia Przyjaźni Polsko - Radzieckiej” w woj. krakowskim, odbędzie się pod hasłem: „Nie ma gminy, nie ma gromady, nie ma świetlicy, w której by nie było koła TPPR”. W dniu rozpoczęcia „Miesiąca” odbędą się na rynku krakowskim pokazy filmu radzieckiego oraz koncert 2 orkiestr. Do ważniejszych imprez należeć będą w Krakowie: wielki koncert współczesnej muzyki radzieckiej, uroczyste otwarcie festiwalu filmu radzieckiego.

W roku 1930 dla wzięcia udziału w siewie wiosennym wyjechało na wieś przeszło 10 tysięcy robotniczych brygad szefowskich, w skład których weszło przeszło 180 tysięcy uczestników. Brygady te organizowały biedotę wiejską dokoła Rad i partii komunistycznej do walki przeciwko kulakom, walki o utrwalenie kolchozów.

Robotnicze brygady szefowskie, jakże wyjeżdżały na wieś, łączyły pracę organizatorską i kulturalno - polityczną z techniczną, produkcyjną pomocą. Zaopatrywały one kolchozy, którym patronowały, w różnorodne materiały, dopomagały w remoncie maszyn, traktorów i inwentarza rolniczego. W roku 1932, np. brygady robotników leningradzkich brały udział w siewie wiosennym, przy sprzątaniu zbiorów oraz w innych kampaniach rolniczych. Brygady te dostarczyły wsi 137 ton łomu żelaznego, urządzenia dla 14 kuźni, przy wiozły 18 skrzyń gwoździ, oraz inne materiały. Brygady wyremontowały 14.226 szt. różnych maszyn i narzędzi rolniczych, w 553 kolchozach dopomogły sporządzić plany wytwórcze. Szefowie przeprowadzili 3 tysięcy narad z kolchoźnikami, założyli 455 żłobków, przedszkoli, 45 chat - czytelników i 81 świetlic.

Wydatnej pomocy udzielali robotniczy szefowie kolchozom i w dziedzinie szkolenia kadr. Tak dla przykładu towarzystwo szefowskie miasta Moskwy wyszkoliło dla kolchozów 13.313 traktorzystów, mechaników, ślusarzy, kowali itd.

SOCJALISTYCZNA pomoc wsi stała się tradycją klasy robotniczej w ZSRR. Na dalszych etapach rozwoju, kiedy towarzystwa szefowskie przerwały swą działalność, pracę tę ujęły bez-

pośrednio w swe ręce kolektywy robotnicze zakładów i przedsiębiorstw przemysłowych.

PRZYKŁAD MOSKIEWSKIEGO OBWODU

Wielkiego rozmachu nabrała pomoc szefowska „miasto—wsi” w latach wojennej odbudowy i rozwoju gospodarki narodowej w ZSRR. Można do-wieść tego na przykładzie obwodu moskiewskiego. W elektryfikacji kolchozów tego obwodu bierze udział przeszło 800 przedsiębiorstw przemysłowych miasta Moskwy i obwodu moskiewskiego. Patronujące przedsiębiorstwa dostarczają wsiom turbin, lokomobile, generatorów, przewodów i innych urządzeń oraz materiałów, wysyłają środki transportowe, kierują brygady specjalistów dla budowy elektrowni i linii przewodów. Przy pomocy zakładów przemysłowych zelektryfikowano w obwodzie moskiewskim ok. 4.000 kolchozów oraz wszystkie stacje maszynowo-traktorowe. W 20 rejonach (powiatach) nie ma ani jednej nie zelektryfikowanej wsi.

W ciągu ostatnich paru lat zakłady przemysłowe Moskwy i miast obwodu moskiewskiego wyprodukowały ponad plan dla kolchozów regionu podmoskiewskiego 1.000 plugów traktorowych, ponad 1½ tysiąca kosiarek, ok. tysiąca żniwiarek i dziesiątki tysięcy innych maszyn rolniczych. Z Moskwy wyjeżdżają na wieś prelegenci, członkowie akademii, profesorowie, aktorzy, których zadaniem jest prowadzenie pracy kulturalno - oświatowej.

Pomoc miasta wsi w ZSRR jest przykładem współpracy robotników, chłopów i inteligencji. Ludzie radzieccy w całkowitej jedności zmierzają do wielkiego celu — budowy komunizmu.

I. P.

Półtora miliona godzin pracy kobiet wielkopolskich

Zarząd Wojewódzki Ligi Kobiet w Poznaniu dokonał ostatnio podsumowania swej działalności w minionym okresie roku bieżącego. Organizacja poznańska Ligi Kobiet liczy obecnie 80.110 członkiń, w tym 3.140 przewodniczek społecznych. Naczelnym zadaniem Ligi była mobilizacja szerokiej rzeszy kobiecych do walki o pokój.

Realizując hasło „Nasza odpowiedź podległym wojennym — to wzmocniona praca”, członkinie Ligi Kobiet rozwijały współzawodnictwo indywidualne i zbiorowe. Obejmuje ono 112 kobiecych zespołów wiejskich, 58 zespołów miejskich oraz 1.346 indywidualnych współzawodniczek.

W akcji odbudowy kraju, zainicjowanej przez wojewódzki okręg Ligi, bierze udział 500 kobiet. Wykonują one różnorodne prace. W Ostrowiu Wielkopolskim np. kobiety pomagają przy budowie drogi powiatowej, w innych powiatach zwalczają stonkę ziemniaczaną itp. 286 grup kobiet miejskich pomaga chłopom w podnoszeniu poziomu higieny, w wychowaniu dzieci oraz w doraźnych pracach wiejskich, ostatnio np. przy wykopywaniu ziemniaków.

W sumie kobiety wielkopolskie przepracowały półtora miliona godzin na rzecz odbudowy kraju.

W dziedzinie prac kulturalno-oświatowych 446 członkiń Ligi biorze udział w zwalczaniu analfabetyzmu. Liga Kobiet zorganizowała ostatnio 16 kursów „Dobrej Matki” i 7 Izb Dworcowych dla matki i dziecka. Na 42 kursach zawodowych przeszkolono 1.210 kobiet.

512 członkin Ligi wchodzi w skład rad narodowych, zajmując często odpowiedzialne stanowiska.

Była to ciekawa robota... Chłopcy pomagają przy odbudowie wsi Kamieniec

PRZED kilku zaledwie dniami została otwarta w Kamieńcu, małej nieznananej wsi w powiecie gostyńskim, nowa spółdzielnia produkcyjna.

Na uroczystość przybyli tłumnie chłopcy z okolicznych wsi oraz robotnicy z sąsiednich miast i miasteczek, którzy własną pracą przy czynili się do powstania spółdzielni.

Do wsi tej wybraliśmy się, by naocznie zobaczyć nową spółdzielnię.

Kolonja nowych zagród, rozłożona wzdłuż szerokiej brukowanej ulicy, rozciąga się za budynkami folwarcznymi. Sieć linii elektrycznych wskazuje, że wieś jest zelektryfikowana.

Zaglądamy do budynków.

Są to wygodne jednorodzinne budynki o trzech ładnych, wygodnych pokojach z kuchnią, z których jeden znajduje się na poddaszu. Pod podłogą piwnica, jest miejsce na łazienkę i ubikację, na strychu wygodne komórki. Wszytko świeże, jeszcze pachnie tynkiem, całość wygląda jak pu-dełeczko.

Również z zewnątrz budynki robią miłe wrażenie, jakkolwiek brak im jeszcze tynków. Przy każdym budynku mieszkalnym mały, zgrabny budynek gospodarzy dla dwóch „ogonów” z przychówkiem, dla świni i drobiu.

Stoi takich zagród po osiem wzdłuż ulicy. Wkrótce otoczą je sady drzew owocowych, okolają ży wopłoty, trawniki i ogródki. Chodnikiem z betonowych płyt, podnieczę dzieci do szkoły. Chłopcy z Kamieńca nareszcie będą mieszać jak ludzie, zapomną o mroźnym czworaku.

Chłopcy ze wsi Kamieniec od dawna przemyśleli nad tym, jak poprawić los mało i średniorolnych gospodarzy.

I doszli do wniosku, że jedyną drogą do dobrobytu wsi jest praca zespołowa, spółdzielcza. Tak myślał obecny prezes spółdzielni Stanisław Wypych, który niedawno wybrał się z wycieczką na Ukrainę, Ignacy Filipiak, Garstka i wielu innych.

Co umyśliłi, to i zrobili zakładając na wsi Kamieniec — Rolniczy Zespół Spółdzielczy.

Posiada ta spółdzielnia produkcyjna już 180 ha ziemi z połączonych do wspólnej uprawy działek chłopskich, ale z pewnością szybko się będzie powiększać, gdyż wielu okolicznych chłopów interesuje się spółdzielnią i chce się do niej przyłączyć.

PRZYPATRZMY się również budowniczym tej wsi.

20 czerwca br. zwała się do Kamieńca kompania chłopców z XI Ośrodka Szkolenia Zawodowego z Mińska Mazowieckiego. Było ich 153, nie licząc instruktorów.

Spółdzielnie gminne na Pomorzu współzawodniczą w skupie ziemniaków

Spółdzielnie gminne woj. pomorskiego rozpoczęły od 15 września skup ziemniaków jadalnych na zaopatrzenie ludności pracującej. Spółdzielnie prowadzą całkowicie hurtowy skup ziemniaków. W ciągu pierwszych 2 tygodni skupu zakupiono 12.800 ton ziemniaków.

Obecnie spółdzielnie gminne wysyłają do miast około 200 wa-

gonów ziemniaków dziennie. Dla zapewnienia kupującym pełnowartościowego produktu kładzie się przy dostawach szczególny nacisk na to, aby ziemniaki były zdrowe, suche oraz jednolite w gatunku.

Wyjeżdżaliśmy z Kamieńca w przeświadczeniu, że wieś ta porwie za sobą całą okolicę. Wyciężo na praca, zapał i ofiarność członków nowej spółdzielni oraz przykład tej pięknie zabudowanej wsi musi dać dobre rezultaty.

J. Białkowski

Podnoszę głos w obronie pokoju

List matki

KSIENIA CZAJKINA
mieszkanca obwodu Wielkie Łuki,
matka Lizy Czajkiny,
bohaterki Związku Radzieckiego.

DRZESZŁO 60 lat przeżyłam na tym świecie i wiele musiałam wycierpieć w ciągu tego życia: we wczesnej młodości nędzą wypędziła mnie z domu rodzicielskiego. Zamiast do szkoły trzeba było iść do roboty u obcych ludzi, aby zapracować na kawałek chleba. Wysłałam zamąż za takiego samego jak ja niepiśmienenego parobka. Kiedy przyszedł na świat dzieci, bieda jeszcze więcej ścisnęła. Dwoje dzieci pochowaliśmy, o inne dręczył nas wciąż niepokój: jaki ich los czeka?

Ale ich życie potoczyło się innym torem. W naszym kraju wybuchła Wielka Rewolucja Październikowa i nasz los uległ gwałtownej zmianie. Władza radziecka i ustrój kołchoźniczy skierowały włościństwo na drogę prawdziwego, szczęśliwego bytowania. Wszyscy zaczęliśmy żyć w dostatku, dzieci poszły do szkoły. Starszy syn Stefan wyszkolił się na traktorzystę i zamierzał się kształcić na mechanika. Młodsza córka Liza uczyła się w średniej szkole i marzyła o tym, aby być kiedyś agronomem.

Wtem wybuchła wojna. W moim długim życiu przeszłam nie jedną wojnę i wiem, że prócz nie szczęścia i cierpienia wojna nic dać nie może. Ale wyjątkowo wiele cierpienia, ofiar ludzkich i zniszczeń pociągnęła za sobą wojna, którą nam narzucili faszyci niemieccy.

Z ciężkim sercem wyprawiałam na wojnę dwoje moich dzieci na raz: syn Stefan poszedł na front w pierwszych dniach wojny, w ślad za nim poszła również moja Liza do partyzanckiego oddziału. Wróg był już wtedy blisko naszych stron. Uchodźcy z miast i wsi, zajętych przez Niemców, przynosili nam wieści o ich gwałtach i bestialstwach.

Jesienią 1941 r. przyszła żałoba na wieść: rozbójnicy faszystow-

scy schwytali i rozstrzelali naszą Lizę. Zabili ją za to, że nie mogła obojętnie patrzeć na to, jak oprawcy niemieccy mordują niewinnych starców i dzieci, palą szkoły, wyrębiają sady, grabią miasta i wsie. Partyzanci z honorami wojskowymi pochowali Lizę w wiosce Pieno, na brzegu Wołgi. O mężnej walce Lizy z wrogami dowiedziała się władza radziecka i przyznała jej pośmiertnie tytuł Bohatera Związku Radzieckiego.

Za pierwszym nieszczęściem przyszło drugie. Niemcy zajęli naszą wieś, zabierali siłą pozostałą młodzież i odprawiali ją na roboty przymusowe do Niemiec, grabili domy kołchoźników, rozpuszczali... Zginęło wtedy wielu naszych kołchoźników, w ich liczbie także mój mąż...

Faszyci rozgrabili kołchoz, z bogatego gospodarstwa nie zostawili kamienia na kamieniu, spalili na czysto naszą wieś. Tak się rozprawili z nami za to, że nie chcieliśmy poddać się gwałtownym napastnikom, którzy wdarli się w naszą ojczystą ziemię.

W tym samym 1941 roku ugodził mnie nowy cios: śmiercią walczących poległ w walce z najeźdźcami mój syn, Stefan. Wielkie było cierpienie serca matki niemieckiego, tak jak cierpienie milionów matek, które straciły swe dzieci na wojnie. Cierpienie nie ukończy się do końca życia, tak samo jak nie ukończy się nasza nienawiść do niekoczonych podżegaczy wojennych. Jedyną pociechą naszą była świadomość, że za cenę utraty naszych drogich dzieci będzie usunięte niebezpieczeństwo wybuchu nowych wojen, że teraz ludzie nauczą się cenić pokój.

KIEDY skończyła się wojna, wszyscy wzięliśmy się do pracy, aby odrodzić nasz kołchoz. W ciągu tych lat pracuję w kołchozie i ja, starając się nie pozostawać w tyle za innymi. Z pomocą naszego państwa radzieckiego odtworzyliśmy nasz kołchoz i odbudowaliśmy swą wioskę.

I oto teraz coraz częściej słyszę o tym, że panom-kapitalistom zachciewa się nowej wojny, aby znów skazać ludzi na nieszczęścia i cierpienia. Moje macierzyńskie serce kipi bólem i gniewem.

W imieniu matki, która straciła swe ukochane dzieci, w imieniu milionów matek, wdów i sierot protestuję przeciwko planom nowej rzeźni i żądam zapobieżenia temu nieszczęściu, obrony pokoju od zakusów podżegaczy wojennych.

Nie po to wychowywałyśmy swych synów i córki, aby ich młode życie złożyły w ofierze interesom kapitalistów i bankierów! Łączcie wasz głos protestu z głosem obrońców pokoju! Wpajajcie waszym synom nienawiść względem podżegaczy wojennych!

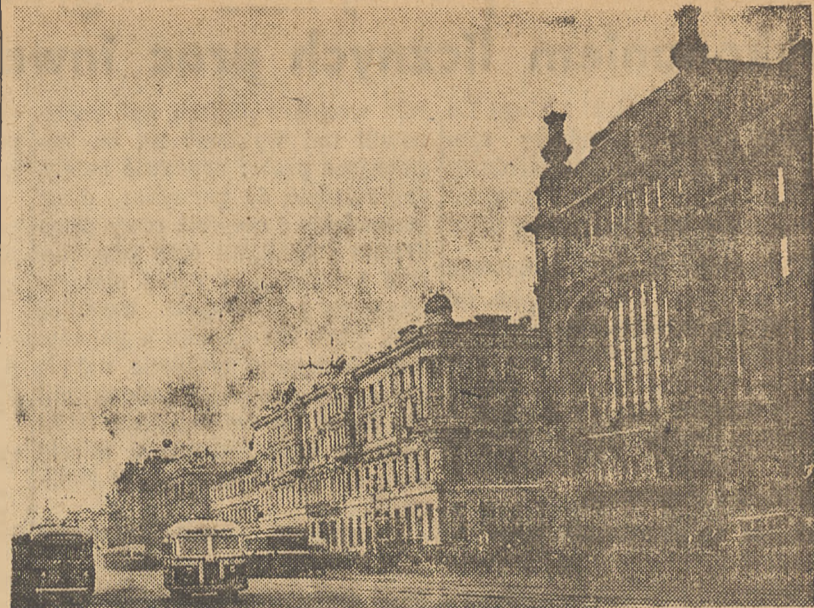
Naszym kołchoźniczym wkładem w dzieło utrwalenia pokoju na ziemi będzie nasza uczciwa, pełna poświęcenia praca na polach i folwarkach kołchozów. Do starczy nam naszej Ojczyźnie jeszcze więcej chleba i innych produktów, aby się wzbogaciła i okrzepła. Nie mamy nic droższego od Ojczyzny, jesteśmy z nią związani wspólnym losem.

Wielki jest i silny nasz naród radziecki. Nie lęka się gróźb, nie przestraszą go panowie-kapitaliści: nasz naród potrafi się obronić. Ale naród radziecki ceni pokój i z całym siłą walczy o jego utrzymanie.

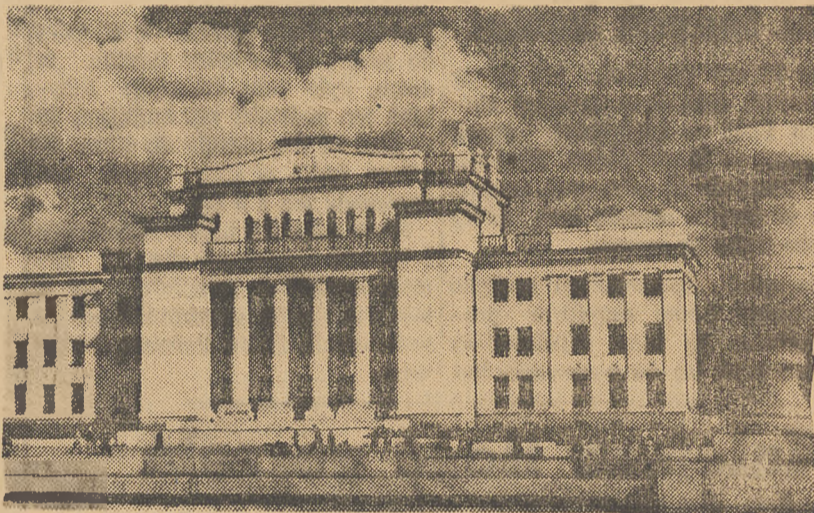
Niechaj przykład szlachetnej walki narodu radzieckiego o pokój i bezpieczeństwo natchnie wszystkich uczciwych ludzi pracy na całym świecie do walki o lepsze życie, nie znające strachu i gróźb.

Niech żyje pokój!

Dawna i nowa architektura

Bohaterkie miasto Leningrad... W ciągu 900 dni było oblegane przez niemieckie wojska faszystowskie, ale nie ugięło się. Dziś Leningrad całkowicie już sabsłabł swe ciężkie rany. Zdjęcie nasze przedstawia główną arterię miasta — Prospekt Newski

Miasto Nowosybirsk ma powód do uzasadnionej dumy z powodu nowego pięknego gmachu — Teatru Młodego Widza

Radziecki Daleki Wschód — krajem niezmiernych bogactw

RADZIECKI Daleki Wschód obejmuje dwa oddzielne kraje: Nadmorski i Chabarowski. Zajmuje on znaczną część azjatyckiego kontynentu z półwyspami: Kamczatką i Czukołką, z wielkimi wyspami: Sachalinem, Kurylskimi i Szantarskimi na morzu Ochockim, z wyspami Komandorskimi na morzu Beringa i wyspę Wrangla na północy Oceanu Lodowatego.

Powierzchnia tych dwóch krajów wynosi: 2,9 miliona km kwadr. Stanowi to siódma część obszaru Związku Radzieckiego. Na terenie Radzieckiego Dalekiego Wschodu można znaleźć łącznie 7 największych europejskich krajów, to jest: Francję, Niemcy, Wielką Brytanię, Hiszpanię, Włochy, Polskę i Jugosławię.

Przez Daleki Wschód przepływa ósma co do długości rzeka świata — Amur. Stanowi ona żywotną arterię wymienionych na wstępie krajów. Nad nią bowiem i nad jej dopływami skupia się ich całe gospodarstwo życie. Na przestrzeni tysiąca kilometrów jest ona granicą, oddzielającą ZSRR od Chin, (Mandżurii).

Klimat tych krajów odznacza się olbrzymimi kontrastami. Jest on upalny na południu i bardzo zimny na północy. Do niego też dostosowała się tamtejsza roślinność. Jest tam więc północna tundra, pas leśnej tajgi, bajkałski obszar leśno-stepowy, trawiaste stepy, pasy drzew szeroko-liściastych, dębowo-cedrowe lasy liściaste, w których rosną najrozmaitsze drzewa — od ajańskiej jodły do cedru. Między innymi można tam spotkać roślinę — „żeń-szeń”, która ma rzekomo własność przywracania starym ludziom siły i młodości. W ogóle obszary leśne Dalekiego Wschodu stanowią dziesiątą część lasów ZSRR.

Tam żyje także biały niedźwiedź, północny jeleni, bury niedźwiedź, łos, sobol, himalajski niedźwiedź, tygrys, dzik i wiele, wiele innych zwierząt. W specjalnych fermach hoduje się jelenie i srebrne lisy. Z jelenich rogów wyrabia się cenne środki lezarne, a skóry lisie idą na ubiory damskie wewnątrz ZSRR i na eksport.

Ta wielka ilość wszelkiego rodzaju dzikich zwierząt stwarza świetne warunki do polowania. Toteż zajmują się nim i utrzymują z niego tamtejsi zawodowi myśliwi, a także wielu amatorów myślistwa, pełniących różne funkcje w tamtejszym przemyśle. Biorąc pod uwagę ten bogaty zwierzostan, można śmiało zaliczyć Radziecki Daleki Wschód do najbogatszych tego rodzaju terenów na świecie.

Kraje te słyną także ze swoich bogactw rybnych. Morza tamtejsze pełne są najróżniejszych gatunków ryb, a wody rzek aż roją się od nich.

W ziemi Dalekiego Wschodu znajdują się olbrzymie pokłady rudy żelaznej, złota, ołowiu, srebra, cynku, grafitu, siarki, azbestu, miedzi i tak rzadko spotykanych metali jak bizmut i wolfram. Są tam także olbrzymie źródła ropy, złoża kamiennego i brunatnego węgla oraz torfu. Poszukiwania za węglem brunatnym wykazały, że w kraju Nadmorskim znajdują się bardzo okazałe jego pokłady.

Większość tych bogactw odkryto w ostatnich dwóch dziesiątkach lat. A jeszcze przed radzieckimi geologami stoi nie lada zadanie: mianowicie — dokładniejsze zbadanie złóż mineralnych Kamczatki, półwyspu Czukołkiego i pasma górskiego Sichote — Aliń, które uczeni i badacze nazywają Uralem Oceanu Spokojnego.

DO Rewolucji Październikowej Daleki Wschód należał do całkiem zaniedbanych terenów. Importował on chleb, tłuszcz, odzież i wyroby metalowe. Ostatnio władze radzieckie, zwłaszcza podczas okresu pięciolatki, przeprowadziły tam gigantycznych rozmiarów prace. Zostali tam wysłani różnego rodzaju specjaliści. Zaczęły się wielkie roboty. Wykarczowano lasy, osuszone błota, wybudowano tysiące kilometrów dróg — żelaznych i bitych, wzniesiono olbrzymie fabryki i osiedla mieszkalne. W przeciągu dwudziestu pięciu lat przybyło na tamtych terenach drugie tyle ludności. Zaś przemysł, którego tam w ogóle nie było, zaczął rywalizować z przemysłem innych dzielnic ZSRR.

Tylko radziecka władza mogła doprowadzić Daleki Wschód do takiego rozwoju, tylko ona była zdolna wykorzystać bogate lasy, zwierzostan i olbrzymie złoża mineralne tych okolic.

Ludzie radzieccy wyzyskali szlak wodny przez Ocean Lodowaty, przeprowadzili drogi przez tajgę i zawieźli Dalekiemu Wschodowi kulturę i cywilizację.

Plan ostatniej pięciolatki przewiduje dalszy rozwój gospodarczy tych krajów, a zwłaszcza rozwój przemysłu metalurgicznego, energetyki, hutnictwa, górnictwa węglowego, kolei, a także gospodarki rolnej i hodowli zwierząt.

Ludzie radzieccy Dalekiego Wschodu energicznie pracują, by jak najwięcej wyprodukować, by jak najwięcej przynieść korzyści tamtejszym krajom oraz by jak najwięcej wzmocnić potencjalnie Związek Radziecki, ostoję światowego pokoju, krzewiciela kultury i cywilizacji.

»Lalka« Bolesława Prusa w przekładzie na język rosyjski

Państwowe Wydawnictwo Literatury Pięknej wydało w nakładzie 30 tys. egzemplarzy powieści jednego z najwybitniejszych pisarzy polskich Bolesława Prusa p. t. „Lalka” (przekład na język rosyjski Natalii Modzelewskiej). W postawieniu do powieści zwraca się uwagę, że Prus wszedł do historii literatury polskiej, jako pisarz realista, który umiał w wywołujących silne wrażenie nowelach i najlepszych swych powieściach, wy-

razić prawdziwie życie polskiego społeczeństwa, miłość ojczyzny i współczucie dla uciskanych i cierpiących. Przekład „Lalki” na język rosyjski wydany po przekładzie „Placówki”, która niedawno wyszła z druku, zbliży czytelnika radzieckiego do twórczości jednego z wybitnych pisarzy polskich i zapozna z warunkami życia narodu polskiego w okresie rozwoju kapitalizmu w Polsce, — czytamy w postawieniu.

Konkursy z okazji miesiąca Pogłębienia Przyjaźni Polsko - Radzieckiej

Z okazji Miesiąca Pogłębienia Przyjaźni Polsko - Radzieckiej, Zarząd Główny Tow. Przyjaźni Polsko - Radzieckiej postanowił ufundować szereg nagród:

za najlepszy utwór poetycki na temat przyjaźni polsko-radzieckiej — na łączną sumę 200.000 zł;

za ilustrację muzyczną do nagrodzonego tekstu poetyckiego — na łączną sumę 200.000 zł;

za najlepsze tłumaczenie prozy autorów radzieckich w latach 1944—1948 — na łączną sumę 200.000 zł;

za najlepszą kreację aktorską w sztuce radzieckiej — na łączną sumę 200.000 zł;

za najlepszą pracę publicystyczną o ZSRR lub na temat przyjaźni polsko - radzieckiej (50.000 zł).

W ramach „Miesiąca”, TPRP projektuje zorganizowanie, w porozumieniu z władzami szkolnymi i ZMP, konkursów uczniowskich na wypracowania na tematy, związane z ideą przyjaźni polsko - radzieckiej i na recytacje utworów poetów radzieckich. Przyznawane też będą nagrody za najlepsze wyniki w nauce języka rosyjskiego.

Chłopi wielkopolscy uczczą Kongres Połączeniowy wykonaniem licznych prac inwestycyjnych

Chłopi Wielkopolski i Ziemi Lubuskiej, chcąc w specjalny sposób uczcić kongres połączeniowy Ruchu Ludowego, zadeklarowali samorzutnie wykonać szereg prac.

W historii Ruchu Ludowego dzień Kongresu dn. 27.XI br. będzie chwilą przełomową. Nic więc dziwnego, że uświadomiony społecznie i politycznie chłop wielkopolski pragnie ten dzień uczcić widoczną pracą, która utrwałaby dzień Kongresu w poszczególnej zagrodzie i gromadzie.

Chłopi zadeklarowali prace te wykonać sposobem gospodarczym we własnym zakresie bez wprowadzania w gromadach szarwarku i robót przymusowych. Znając sze-

roki wachlarz potrzeb wsi, postanowili oni wykonać m. in. następujące prace: naprawić mosty, doprowadzić do porządku drogi gromadzkie i oczyścić rowy przydrożne i ściekowe oraz przyspieszyć i wykończyć prace elektryfikacyjne i uruchomić świetlice tam, gdzie ich nie ma a ponadto zradiofonizować możliwie najwięcej zagród chłopskich, konsekwentnie dążyć do zmniejszenia ilości odłogów oraz zaopatrzyć miasta okręgów przemysłowych w ziemniaki.

Samorzutne zadeklarowanie prac z okazji kongresu połączeniowego jest wymownym świadectwem wysokiego poczucia więzi organizacyjnej Stronnictwa Ludo-

wego z szerokimi masami chłopów w Wielkopolsce i na Ziemi Lubuskiej.

Czyni kongresowe mają swój ważki ciężar gatunkowy i dla chłopów-ludowców i dla całokształtu gospodarki w skali krajowej.

J. Sz.

Coraz lepsze wyniki - coraz większe premie

(g) W wyniku współzawodniczenia pracy i związanego z tym premiowania za wydajność według ustalonych norm wypłacono 4.880 pracownikom poczt.-telekom. Poznańskiego Okręgu premie za sierpień 1949 r. w kwocie 11.330.047 zł.

Na ogólną ilość 5.590 zatrudnio-

nych pracowników premie otrzymało 3.981 pracowników służby eksploatacyjnej, 825 pracowników służby teletechnicznej i 80 pracowników służby samochodowej.

100 ton zboża skupiono w ciągu kilku dni

(sz) Skup zboża przez gminne spółdzielnie „SCh” na Ziemi Lubuskiej ma przebieg bardzo pomyślny.

Jedną z biedniejszych gmin w pow. Zielona Góra — Niedoradz — w ciągu kilku początkowych dni skupu zwiózła do Spółdzielni ponad 100 ton zboża.

Również inne punkty sygnalizują pomyślny przebieg skupu.

Trzeci zastęp absolwentów szkół rolniczych

(sz) Już trzeci po wojnie zastęp absolwentów wypuściła Państwowa Średnia Szkoła Rolnicza w Winiarach. Rekrutują się oni przeważnie z mało- i średniorolnych rodzin chłopskich powiatu gnieźnieńskiego.

Na uroczystość rozdania świadectw przybyli tłumnie rodzice absolwentów i przedstawiciele partii politycznych.

Świadectwa ukończenia szkoły otrzymało 35 absolwentów.

Niewyzyskana karma dla świń

(L) Mleczarnie wytwarzają jako produkt uboczny tzw. serwatkę. W mleczarni w Nowym Tomysłu jest jej np. około 20 tys. litrów dziennie. Ponieważ sama nie może dla własnej chlewni tej ilości użyć, a chłopi jej dla świń nie zabierają, przeto dużo tego bardzo wartościowego produktu ginie.

Chłopi powinni się tą wymienioną karmą dla zwierząt bardziej zainteresować. Wdzięczne tu jest również pole pracy dla Zw. Samopomocy Chłopskiej, który winien pouczyć odpowiednio swoich członków.

Niech czyn ten będzie przykładem dla innych kobiet

(g) Piękny przykład, jak należy pracować, dała żona zarządcy majątku PGR — Chobienice, zespół Łomnica — Maziejukowa. Majątkowi brakowało sił roboczych, zwłaszcza w okresie sprzątku łąk, który trzeba wykonać ręcznie.

Zarządcą wspomnianego majątku oświadczył wtedy wszystkim pracownikom, że żony deputatów muszą udać się do wrywania łąk.

Pierwszą, która stawiała się na polu do pracy, zostawiwszy dziecko w domu, była żona zarządcy. Przykład ten podziałał tak budująco, że w ślad za nią stanęło do pracy 20 kobiet, które w ciągu trzech dni sprzątnęły łąk z 3 ha.

Niech czyn ten będzie przykładem i wzorem budującym dla żon innych zarządców majątków, by w taki oto sposób przyczyniali się do podniesienia dobra Państwa Ludowego.

Mniejsza ilość gorzelni a ta sama produkcja

(g) W tych dniach rozpoczęła się w województwie poznańskim nowa kampania gorzelnicza. Jako jedna z pierwszych ruszyła gorzelnia Samopomocy Chłopskiej w Wólce, powiat Września.

Celem potaniania produkcji zredukowano w br. liczbę czynnych gorzelni do 295 (w ub. roku 366). Prze-

widuje się jednak przerobienie tej samej ilości surowca, co w ub. roku, tj. 200 tys. ton, i wyprodukowanie 19,5 mil. litrów spirytusu.

Przewidziane minimum produkcji dla mniejszych gorzelni wynosi 60 tys. litrów. Gorzelnie będą przerabiać w tym roku wyłącznie surowiec zakontraktowany.

352 tysiące złotych premii otrzymają chłopi za dobrą hodowlę

(sz) W powiecie kaliskim — w Opatówku i Stawiszynie, odbyły się

pokazy hodowlane bydła i trzody chlewnej.

Komisja kwalifikacyjna przyznała 15 hodowcom buhajów i 5 hodowcom knurów premie na łączną sumę 78 tys. zł. Za krowy mleczne otrzymało 5 hodowców premie 17 tys. zł.

W Stawiszynie 28 hodowcom za wzorowy chów rasowego bydła i trzody chlewnej przyznano 120 tys. zł premii. Niezależnie od tego 56 mało- i średniorolnych chłopów, posiadających stacje kopulacyjne, otrzymało premie na łączną sumę 352 tys. zł.

Ekipy sanitarne wyjechały na wieś z pomocą matkom i dzieciom

(sz) W ramach „Tygodnia Zdrowia”, pracując na obszarze naszego województwa pełne ekipy lekarskie. W godzinach rannych 4 bm. wyjechały ambulanse do następujących powiatów: Strzelce Krajeńskie, Mogilno, Słubice, Świebodzin, Gubin, Zielona Góra, Krosno. Do powiatu kaliskiego wyjechały dwie specjalne ekipy dentystyczne.

Ekipy lekarskie mają zadanie dotrzeć do najodleglejszych i najbardziej upośledzonych pod względem

zdrowotności wsi i nieść pomoc sanitarną biednej ludności.

W czasie „Tygodnia Zdrowia” odbywają się w Poznaniu odczyty lekarskie na różne, aktualne tematy zdrowia matki i dziecka.

Poza tym została otwarta w salach „Belwederu” przy ul. Rokossowskiego, ciekawa wystawa, którą można zwiedzać do 9 bm. w godzinach od 10—21. Codziennie w godzinach od 16—20 odbywa się pokaz pielęgnowania i odżywiania dzieci.

Jeziorka w Międzychodzkim »leżą« od wielu miesięcy ugorem

(Ki) Powiat międzychodzki posiada liczbowo najwięcej jezior w Polsce. Liczba ich wynosi 99. Prócz tego przepływa przez powiat krętą wstęgą rzeka Warta.

Tak okazała ilość wód, wyrażająca się procentowo 4 proc. ogólnej powierzchni powiatu, nadaje mu niemałe znaczenie w zakresie gospodarki rybnej. Aczkolwiek jeziorka tutejsze z powodu dużych głębokości, a w związku z tym i z braku odpowiednich dla ryb tarlisk, w ryby specjalnie nie obfitują, to jednak odłowy mogłyby zaopatrzyć w ryby ludność wielu powiatów, pozbawionych wód.

Niestety, w Międzychodzkim jest obecnie tyle ryb na rynku, że wystarczają z ledwością na zaspokojenie miejscowego popytu.

Pokaźna część jezior, pozostają-

cych pod administracją Dyrekcji Lasów Państwowych, »leży« od kilku miesięcy ugorem. W sprawie tej interweniowała już u czynników miarodajnych Pow. Rada Narodowa.

Przypuszczać więc należy, że wkrótce znów się rozpoczną odłowy. Tym samym zaś powstający sklep detalicznej sprzedaży ryb, otrzyma ich więcej niż... 180 kg. przewidzianych dla niego planem.

Nad Wartą

(L) Obroty w nowotomskim PZGS rosną. W styczniu br. na jednego pracownika przypadało 926.000 zł obrotu, w lutym 856.000 zł, a w marcu wynosił on już 1.086.000 zł. W czerwcu 1.124.000 zł, a w sierpniu aż 1.461.000 zł. Pamiętać należy, że PZGS liczy 60 pracowników.

Na targach we Lwówku, Opalenicy, Buku, Grodzisku i w Nowym Tomysłu daje się zaobserwować dużą podaż prosiąt. Wiele prosiąt wraca do chłopskich chlewni nie znalazłszy nabywców. Może by PGR-y i sąsiednie powiaty zainteresowały się tą nadwyżką prosiąt.

Gmina Buk i gmina Kuślin wybudowały własnym wysiłkiem do skonałe place spędowe. Dzięki tym wzorowym placom chłop nie jest już narażony na stratę grosza z powodu skaleceń skóry świń, jakich nabawiają się one na innych placach spędowych, nie urządzonych należycie.

(ra) Gromada Jamno w gminie Słońsk ma stanowczo za mało studzien z wodą, nadającą się do picia. W braku studzien ludność

Zjazd Fabrycznych Straży Pożarnych w Środzie

(sz) W Środzie odbył się 2 bm. pierwszy zjazd Fabrycznych Straży Pożarnych Cukrowni Okręgu Poznańskiego. W czasie uroczystości zjazdowych nastąpiło otwarcie nowej (strażnicy i przekazanie sprzętu pożarniczego oraz zawody.

Do zawodów eliminacyjnych sta-

nęły strażnice: z Gostynia, Kościana, Witaszyc, Miejskiej Górki, Gniezna, Zbierska, Opalenicy, Szamotuł, Góry Śląskiej, Gosławic, Wschowy, Żnina i Zdun.

Protoktorat nad zjazdem objął na czelny dyrektor Zjednoczenia Przemysłu Cukrowniczego mgr Krawczyk.

Co będzie w przyszłości z krochmalnią sulęcińską?

(ra) W Sulęcinnie znajduje się nieczynna dotychczas dawna krochmalnia. Już w roku ubiegłym Pow. Rada Narodowa uchwaliła przeznaczyć obiekt na suszarnię owoców i zwrócić się do odpowiednich władz o przydział potrzebnych kredytów.

Niestety, dotąd wniosek pozostał bez odpowiedzi. Mija znowu sezon owoców, ale nie ma decyzji uruchomienia placówki, która przyczyniłaby się do racjonalnego użycia owoców, w które obfituje powiat.

OGŁOSZENIA DROBNE

RÓŻNE

MASZYNY biurowe, powielacze. Kup, no — sprzedaż. K. Kochanowicz, S-ka, Poznań, plac Wolności 13 (obok ul. 3 Maja). 8332

MASZYNY DO PISANIA, liczenia i powielania, kupuje skład maszyn Poznań, Mielżyńskiego 18, tel. 43-25. 1265z

KONIE NA RZEŻ — kupuje STANISŁAW GAŁKOWSKI Poznań, Zamkowa 7, tel. 31-55 Samochód do dyspozycji 1204z

Ł O M S R E B R N Y kupuje każdą ilość „ZEGAROHURT” Poznań, 27 Grudnia 2, w podwórzu. 1263R

OBRAZ OLEJNY MICKIEWICZA NA KRYMIE MICKIEWICZA W KRYMIE sprzedaż, okazja Poznań, Dąbrowskiego 3. 1262R

Bydło hodowlane i bydło rzeźne — to dwie odrębne kategorie Ważne dla rolnictwa uchwały Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów

W celu stworzenia właściwych warunków dla realizowania planowej gospodarki wielkich portów przez ześrodkowanie odpowiedzialności za wykonanie zadań nałożonych w planie 6-letnim, Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów na ostatnim posiedzeniu powziął uchwałę o powołaniu w zespole portowym Gdańsk-Gdynia i w porcie Szczecin — jednolitych, wyodrębnionych z administracji ogólnej — państwowych przedsiębiorstw skomercjalizowanych. Przedsiębiorstwa te powinny objąć centralnie przeładunek wszystkich towarów i skupić wszystkie elementy do tego służące, jak gospodarkę kadrami, nabrzeżami, urządzeniami przeładunkowymi, magazynami, a dalej — pilotaż i holownictwo statków w porcie.

3,5 mil. zł oszczędności przyniósł wynalazek stolarza

W Państwowych Zakładach Przemysłu Drzewnego w Słupsku, stolarz Stefan Gutes skonstruował przyrząd, umożliwiający wykorzystanie odpadków drzewnych do produkcji klejonych płyt stolarskich.

Wynalazek ob. Gutesa polega na tym, że ze sklejonych odpadków drzewnych po pokryciu ich fornierem uzyskuje się duże bloki, które wykorzystuje się następnie przy produkcji mebli. Dzięki wynalazkowi zdolnego stolarza fabryka zaoszczędza 3 miliony 500 tysięcy złotych rocznie. (ik)

Robotnicy rolni walcą z analfabetyzmem

W majątkach Państwowych Gospodarstw Rolnych w pow. Szczecinek uruchomiono ostatnio 13 kursów dla analfabetów, na których uczy się 235 robotnic i robotników rolnych. Uczestnicy kursów otrzymują podreżniki i pomoce naukowe bezpłatnie.

Ze względu na potrzebę dostosowania organizacji i działania zaopatrzenia materiałowego do potrzeb poszczególnych gałęzi przemysłu oraz do postulatów planowej gospodarki narodowej, Komitet Ekonomiczny powziął uchwałę o organizacji i działaniu zaopatrzenia materiałowego w przemyśle. Myślą przewodnią uchwały jest ujednoczenie form organizacji służby zaopatrzenia i usprawnienie jej działalności, podniesienie znaczenia służby zaopatrzenia przez zrównanie jej z innymi służbami (inwestycyjną, finansową, techniczną itd.) i podporządkowanie jej dyrekcjom centralnych zarządów. Projektuje się zdecentralizowanie zaopatrzenia materiałowego, zgodnie z wytycznymi planowego systemu oszczędzania.

Komitet Ekonomiczny ustalił zasady obrotu bydłem, uznając za wskazane oddzielenie obrotu bydłem hodowlanym od obrotu bydłem rzeźnym. Uchwała przewiduje powołanie specjalnego przedsiębiorstwa, mającego zająć się organizacją obrotu bydłem hodowlanym. Centralna Mięśna wydziałać będzie ze skupowanego bydła sztuki użytkowe, które nie powinny być przeznaczane na rzeź. W tym celu wykorzystane są bazy postojowe, organizowane dla potrzeb obrotu bydłem, na których dokonywana będzie ostateczna segregacja i przetrzymywanie bydła.

Jednocześnie Komitet zatwierdził instrukcję w sprawie zakupu, selekcji i sprzedaży bydła na bazach postojowych Centrali Mięśnej. Instrukcja ustala zasadę sprzedaży bydła użytkowego, wyłącznie na bazach postojowych, według kolejności zamówień i rodzaju zapotrzebowania, z zachowaniem pierwszeństwa dla PGR, szkół rolniczych i zakładów doświadczalnych, spółdzielni produkcyjnych oraz mało- i średniorolnych

chłopów i robotników rolnych, którzy korzystają z kredytów państwowych przeznaczonych na zakup bydła.

W celu dalszego zwiększenia produkcji mięsa Komitet Ekonomiczny powziął uchwałę w sprawie zimowego opasu bydła. Zorganizowanie opasu w okresie zimowym 1949/50 polecono Państwowym Gospodarstwom Rolnym i Centrali Mięśnej.

Komitet Ekonomiczny rozpatrzył następnie projekt dekretu o ochronie zwierząt hodowlanych, mający na celu zapewnienie warunków dla dalszego rozwoju hodowli zwierząt gospodarskich przez określenie kategorii zwierząt, które nie mogą być przeznaczone na ubój.

Lista osiemnastu pianistów dopuszczonych do rozgrywek w finale Międzynar. Konkursu im. Chopina

W związku z zamknięciem 2-go etapu Międzynarodowego Konkursu Chopinowskiego komisarz konkursu mgr. W. Rudziński ogłosił w dniu 6 bm. oficjalną listę uczestników dopuszczonych do trzeciego (ostatniego) etapu Konkursu.

Lista obejmuje następujące nazwiska uczestników, które podajemy w kolejności numerów, pod którymi występowali w konkursie:
Zmudziński Tadeusz (Nr. 11) — Polska, Hesse - Bukowska Barbara (Nr. 15) — Polska, Vitis Adnet Carmen (Nr. 16) — Brazylia, Maciszewski Waldemar (Nr. 19) — Polska, Dawidowicz Bella (Nr. 24) — ZSRR, Mierzanow Wiktor (Nr. 29) — ZSRR, Czerny - Stefańska Halina (Nr. 31) — Polska, Gusiewa Tamara (Nr. 33) — ZSRR, de Almeida Criano (Nr. 34) — Brazylia, Smendzińska Regina (Nr. 35) — Polska, Kędryś Władysław (Nr. 37) — Polska, Murawlow Jerzy

(Nr. 38) — ZSRR, Bakst Ryszard (Nr. 40) — Polska, Malinin Eugeniusz (Nr. 45) — ZSRR, Szymanowicz Zbigniew (Nr. 46) — Polska, Szendrei Imre (Nr. 47) — Węgry, Sosina Ludmiła (Nr. 54) — ZSRR, Rivero Carlos (Nr. 58) — Meksyk.

Do końcowego etapu dopuszczony zostali ci uczestnicy konkursu, którzy uzyskali w klasyfikacji co najmniej 18 pkt. na 25 przewidzianych. Trzeci etap konkursu, polegający będzie na wykonaniu z towarzyszeniem orkiestry jednego z Koncertów Fortepianowych Chopina (e-moll lub f-moll).

Nazwiska uczestników i kolejność uczestnictwa w tym końcowym etapie konkursu będą zawczasu publicznie ogłoszone, a członkowie jury zasiadać będą już nie za zasłoną — jak dotychczas, lecz na sali koncertowej.

Chłopi niemysłowscy budują lepszą przyszłość w oparciu o tradycje swych ojców—zaraniarzy

W IES Niemysłów w pow. tureckim, wyszła z wojny biedna i ogołocona. Faszystowskie okupanci spalili liczne zagrody. Niemieccy „bauerzy” rozebrali część budynków.

Po zwycięskim zakończeniu wojny trzeba było zacząć wszystko od początku — odbudowywać i usuwać zniszczenia wojenne. Dziś Niemysłów z okresu odbudowy przeszedł już do okresu rozbudowy, dzięki energii i zapałowi niemysłowskich chłopów.

W dniu Święta Ludowego nastąpiło odsłonięcie pomnika T. Kościuszki. Pomnik ten ufundowali niemysłowscy chłopowie w 1917 roku — w stulecie śmierci bohatera spod Racławic. Już w owym czasie cieszyło się wielkim uznaniem w okolicy Niemysłowa pismo chłopskie „Zaranie”, i ono to natchnęło chłopów miejscowych myślą wzniesienia pomnika Wielkiemu Polakowi.

W okresie okupacji pomnik został ukryty przez chłopów w stodole przed Niemcami, i w ten sposób ocalony od zniszczenia.

Dziś — w Polsce Ludowej — wieś Niemysłów wchodzi na nowe tory. Sanacyjne czasy stoją i upadku życia organizacyjnego należą do smutnych wspomnień. Chłopi niemysłowscy podejmują szczytne tradycje swych przodków — zaraniarzy. Dzięki opiece Państwa Ludowego, życie organizacyjne rozkwita, a datki na świadczenia społeczne stale rosną. Ze składek miejscowej ludności zakupiono wóz strażacki, który służy jedno-

cześnie, jako podwozie pod sikawkę. Dar ten przekazano miejscowej Straży Ochotniczej w dniu dożynek 4 września br.

Rozwija się pięknie Gminna Spółdzielnia Samopomocy Chłopskiej, dzięki inicjatywie i pomocy całego społeczeństwa niemysłowskiego. Chłopi wiedzą, że spółdzielnia — to najlepsza broń przeciw wyzyskowi i bogaczom wiejskim, którzy radzi by przeszkodzić jej rozwojowi. Obok tej tak pożytecznej placówki w Niemysłowie działa dobrze zorganizowana straż pożarna i agencja pocztowa. Istnieje w niej 7 - klasowa szkoła podstawowa, która organizuje młodzież w zespołach sportowych i artystycznych. Wielu chłopów synów i córek poszło do szkół średnich i zawodowych. Wyższe uczelnie również stoją dla nich otworem.

ROK 1949 jest w historii Niemysłowa rokiem wyrażonej poprawy i zwiększonego dobrobytu. Hodowla oplaca się coraz bardziej. Za nabiał, owoce i warzywa wpływają ładne grosze. Przeludnienia nie ma, bo wszystkie zbędne siły znajdują zatrudnienie w fabrykach pobliskiej Łodzi.

Nie wszystko jest jeszcze tak, jak być powinno. Jest jeszcze wiele do zrobienia. Dużo trzeba zmienić i unowocześnić.

Ale dzielni chłopci niemysłowscy uczynią to.

E. PŁAŻEWSKI

Pomnik T. Kościuszki w Niemysłowie

Udział związków zawodowych w Miesiącu Pogłębienia Przyjaźni Polsko-Radzieckiej

W rozpoczynającym się — w dn. 7 bm. — Miesiącu Pogłębienia Przyjaźni Polsko - Radzieckiej związki zawodowe wezmą czynny udział, manifestując gorące uczucia przyjaźni milionowych rzesz

związkowców dla Związku Radzieckiego.

We wszystkich zakładach pracy, instytucjach, urzędach i majątkach PGR zorganizowane zostaną pogadanki o ZSRR.

Wszystkie świetlicowe zespoły związków zawodowych wystąpią ze specjalnym repertuarem artystycznym. Liczne zespoły świetlicowe wyjadą, w ramach łączności miasta ze wsią, do okolicznych wsi, by zapoznać masy chłopskie z osiągnięciami gospodarczymi i kulturalnymi, narodów radzieckich.

W wielu świetlicach zorganizowane zostaną wieczory literackie, popularyzujące literaturę radziecką.

Kina wyświetlać będą dla związkowców w całym kraju filmy radzieckie, teatry wystawią odpowiednie sztuki, poza tym urządzane będą koncerty muzyki radzieckiej.

W okresie „Miesiąca” zorganizowane zostaną liczne nowe kursy języka rosyjskiego.

W związkowych domach kultury, świetlicach międzyzwiązkowych oraz w większych świetlicach fabrycznych urządzone będą wystawy czasopism i książek radzieckich.

Wszystkie komitety redakcyjne, związkowych gazetek ściennych opracują specjalne numery poświęcone zagadnieniom przyjaźni polsko - radzieckiej.

Do festiwalu sztuki radzieckiej zgłosiło już udział ponad 900 związkowych zespołów artystycznych.

Pożar lasu pod Pińczowem spowodowały dzieci

(Od własnego korespondenta)

W ostatnich dniach w okolicach Pińczowa zapalił się las. Zaalarmowana ludność wraz z urzędnikami Nadleśnictwa i oddziałem Straży Pożarnej bezwzględnie pośpieszyła na ratunek.

Ogień w krótkim czasie zlokalizowano i wspólnym wysiłkiem ugaszono. Spłonęło jednak 2 ha lasu i około 20 m kwadratowych młodego zagajnika. Przyczyną po-

żaru był ogień, zaproszony przez chłopów pasących bydło.

Nadleśnictwo poleciło gajowym zwracanie baczniejszej uwagi na obiekty, powierzone ich pracy, oraz apeluje do ludności, aby obchodziła się ostrożnie z ogniem.

Wiemy dobrze, że Niemcy bezlitośnie niszczyli nasze drzewostany i orientujemy się, ile długich lat i ile pieniędzy kosztuje wyhodowanie nowego lasu. Nie będzie więc przesady w użyciu słowa „zbrodnia” w stosunku do tych, którzy lekkomyślnie powodują tak znaczne straty w naszej gospodarce narodowej. Ponieważ często robią to dzieci, paląc ogniska (jak w. w. wypadku) — nauczycielstwo powinno w odpowiednich pogadankach w szkole wyjaśnić młodzieży, jak wielkie straty ponosi skarb Państwa przez karygodną nieostrożność. J. B.

Odpowiedzi administracji

Centrala Zbytu Produktów Przemysłu Węglowego — Katowice, ul. Kościuszki 15 — Prenumerata Wasza opłacona jest do 31.12.49 r.

Ob. Stróżyk Waclaw — Gilwa, p-ta i pow. Bartoszyce. — Prosimy o podanie poprzedniego adresu, w celu wstrzymania wysyłki gazet.

Ob. Adamowicz Jan — m. Zebrzydów 49, pow. Świdnica Śl. — Gazeta wstrzymana była na podstawie zwrotów. Obecnie rozpoczęliśmy regularną wysyłkę.

Z życia SL

Obrady plenum WZ SL w Katowicach

(bi) Przed kilku dniami odbyło się w Katowicach plenarne posiedzenie WZ SL.

Prace związane z akcją przedkongresową omówił kol. Biel. Plenum zaakceptowało przedstawiony plan pra-

cy, następnie w dyskusji omówiono sprawę szkolenia aktywów, ożywienia działalności kół, zarządów gminnych i inne. Wiele uwagi poświęcono zagadnieniu sojuszu chłopsko - robotniczego.

Zebrań aktyw samorządowego w Obornikach

(R) W Obornikach odbyło się zebrań aktyw samorządowy - gospodarczy go SL z udziałem dużej liczby aktywistów wiejskich. Zebraniu przewodniczył prezes Zarz. Pow. SL — Kukawa. Referaty na temat aktualnych zagadnień gospodarczych wygłosili dele-

gat Zarządu Wojewódzkiego SL — Łąkowski oraz referat samorządowo-gospodarczy Rewers.

Po obszernej dyskusji nad referatami delegacji wojewódzkiej udzielili wy-czerpujących odpowiedzi na poruszone zagadnienia.

Kobieta-prezesem ZSCH w Brzezinach

(wk) Po raz pierwszy na terenie woj. łódzkiego prezesem Pow. Zarz. ZSCH została kobieta — Helena Cuprowa, która w dniu 3.X br. objęła urządowanie, jako prezes ZSCH w Brzezinach.

Ob. Cuprowa długoletnia członkini SL, jest przewodniczącą referatu ko-

biecego przy Pow. Zarz. SL w Brzezinach i zawsze wyróżniała się aktywną pracą zarówno w SL, jak i ZSCH.

Nowemu prezesowi ZSCH w Brzezinach życzymy owocnej pracy na nowej placówce.

Po drogach lichych i zaniedbanych listonosz wiejski wędruje co dzień

Filmy docierają, ale tylko stare

Odcięta od pnia macierzystego — województwa warszawskiego i przyłączona administracyjnie do Pomorza ziemia rypińska wie dzie żywot nad wyraz suchotniczy i wegetacyjny.

W całej Polsce ludzie z trzaskiem łamią, usuwają zapory nie zaradności, zacofania, ciemno ty, zastoju życia społecznego, gospodarczego czy kulturalnego. Tu po wsiach rypińskich panuje kom pletna pustka, głucha cisza i nie wiedza we wszystkich sprawach. Nikt nie wie, czego sobie życzyć, przedsięwziąć, by było lepiej.

Przed wszystkim olbrzymie wsie: Ostrowite — ośrodek cukrowniczy, Skrwilno, Świdzieb nia, Radziki Duże, Szcutowo i Chrostkowo powinny co rychlej zostać osadami.

KAMIENIE I BŁOTO

Gdziekolwiek człowiek stanie w rypińskiej krainie, nie obejmie wzrokiem olbrzymich połaci pól ornych, zawałonych milionem ton kamieni, których nikt nie usuwa i nikogo one nie obchodzą.

Gdy wsłuchać się w odgłosy nieuchwytnie zaoranych zagonów, — to słyszeć, jak ziemia tu jęczy, płacze i ugina się męczeń sko pod zwałami kamiennego ciężaru. Ziemia tu mizerne i liche, przeważnie piachy i glina. Dlatego plony są tu mniejsze o jedną czwartą w porównaniu z innymi, okolicznymi powiatami.

Niepodobieństwem jest dojechać do gromad rypińskich choćby wozem dwukonnym. Nawet legendarny Boruta czy sam diabeł, wędrując tu po drogach, zacząłby kląć siarczyście, wreszcie podwinie ogon i będzie zmiatać z powrotem w lepsze strony.

LISTONOSZE — POCZCIWE DWUNOŻNE WIELBŁĄDY

W wielu dużych wsiach powiatu rypińskiego nie ma urzędu czy agencji pocztowej. Listonosze

pracują rzetelnie — przemierzają codziennie dziesiątki kilometrów każdy, obciążeni tobołami gazet jak wielbłądy docierają do każdej wioski, jak mogą i umieją: pieszo, na furmankach i na rowerach.

Ludność wiejska czyta tu dużo gazet i tygodników. Niestety, nadchodzące wieści o szybkiej odbudowie kraju burzą umysły ludzkie, nasuwając stale te same

uprzykrzone pytania: dlaczego nie u nas?

Nawet w województwie białostockim jest 17 radiowęzłów i 18.000 radioabonentów. A na 400 wsi rypińskich jest zaledwie parę wsi radiofonizowanych. Jest tu jedno kina Wiejskiej Spółdzielni Kinematograficznej wąskotaśmo we, ale Film Polski nie daje filmu produkcji polskiej. A właśnie o te polskie filmy błaga wieś rypińska, szczególnie młodzież i dzieci. Ludzie oglądają tu filmy sprzed 4 lat.

Grzegorz Ciepliński

Konkurs na broszury o uprawach polowo-łąkowych

Rada Naukowa przy Ministrze Rolnictwa i Reform Rolnych ogłosiła konkurs na opracowanie dwu popularno - naukowych broszur na następujące tematy:

1. podstawy teoretyczne i praktyczne osiągnięć w ZSRR w zakresie wprowadzenia systemu polowo - łąkowego Wiliamsa.
2. wykorzystanie i przystosowanie wytycznych systemu Wiliamsa — upraw polowo - łąkowych

— do warunków polskich.

W pracy pierwszej winny być szczegółowo wyjaśnione: istota systemu Wiliamsa, jego zastosowanie na tle warunków fizjograficznych ZSRR oraz metody jego wprowadzenia i dotychczasowe osiągnięcia.

Temat drugi winien obejmować szczegółowe wskazówki, w jakich warunkach glebowych i klimatycznych w poszczególnych częściach kraju należy wprowadzić system Wiliamsa, podając zarówno metody wprowadzenia tego systemu, jak i niezbędne zmiany odpowiadające naszym potrzebom i warunkom. Praca winna również zawierać szczegółową kalkulację produkcyjną, uzasadniającą korzyści wprowadzenia na danym terenie nowego systemu.

Rozmiary każdej z wymienionych

prac winny wynosić od 3 do 6 arkuszy druku tzw. szesnastki.

Równocześnie Rada ogłosiła konkurs na opracowanie projektu przejścia określonego gospodarstwa rolnego, położonego w Polsce, na płodozmian polowo - łąkowy. W opracowaniu należy uwzględnić szczegółową metodę przejścia z obecnego płodozmianu na nowy, jak również przeprowadzić kalkulację produkcyjną, porównując obecną z przewidywaną.

Za najlepsze prace przyznane będą przez sąd konkursowy następujące nagrody:

za pracę pierwszą — jedna zł. 50.000 i dwie po zł. 25.000;

za pracę drugą — jedna zł. 200.000 i dwie po zł. 100.000;

za najlepsze projekty zmiany płodozmianu — 10 nagród po zł. 30.000.

Maszynopisy zgłoszonych do konkursu prac, opatrzone godłem autora, winny być w 3 egzemplarzach złożone w Sekretariacie Rady Naukowej, Warszawa, ul. Piusa 44, wraz z zapieczętowaną kopertą, zawierającą nazwisko i adres autora.

Termin składania prac na pierwszy temat upływa z dniem 1 marca 1950 r., na drugą broszurę oraz projekt płodozmianów — w dniu 1 lipca 1950 r.

Wprowadzanie polskich nazw w polskim przemyśle włókienniczym

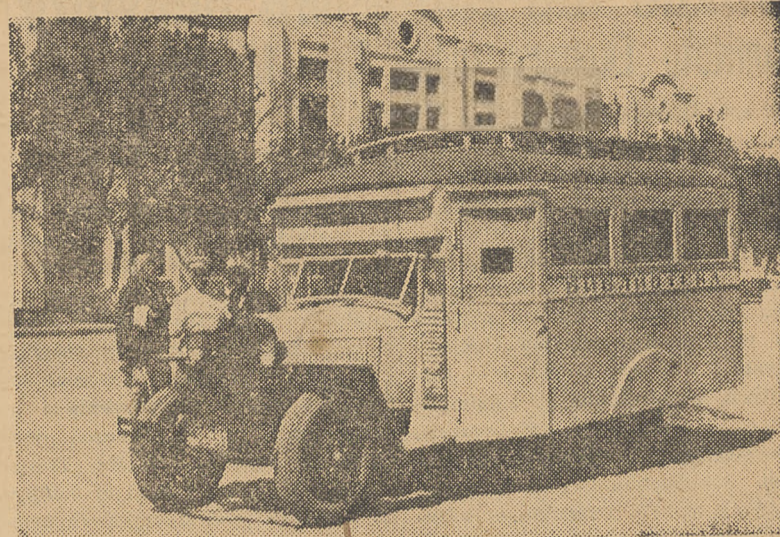
Dla usunięcia pozostałości niemczyzny w słownictwie przemysłu włókienniczego oraz dla uporządkowania nomenklatury zawodowej, z inicjatywy Zarządu Głównego Związku Zawodowego Pracowników Przemysłu Włókienniczego w Polsce, powołano do życia specjalną komisję, która zajmie się wprowadzeniem i ustaleniem nazw fachowych, zgodnych z duchem języka polskiego.

Do komisji powołani zostali przedstawiciele Zarządu Głównego Związku Zawodowego Włóknianarzy, Instytutu Naukowo-Wydawniczego, Głównego Instytutu Pracy, Centralnej Rady Związków Zawodowych, Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego, Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Włókienniczych oraz Instytutu Naukowo-Badawczego Przemysłu Włókienniczego w Łodzi.

Film z pobytu chłopów polskich na Ukrainie

Film dokumentarny o pobycie wycieczki chłopów polskich na Ukrainie, wyprodukowany ostatnio przez kijowską wytwórnię filmową, spotkał się z życzliwym przyjęciem społeczeństwa radzieckiego. Organ KC KP(b) Ukrainy „Prawda Ukrainy” w pochlebnej recenzji podkreśla, iż film ten, obrazując pobyt chłopów polskich na bratniej Ukrainie, stanowi wymowną ilustrację rozkwitu przyjaźni między narodami polskim i ukraińskim.

CO SŁYCHAĆ U PRZYJACIÓŁ I SĄSIADÓW

Ruchoma biblioteka w samochodzie przejeżdża przez osiedla w Związku Radzieckim

Biblioteka w samochodzie

Kolchozowy Ułus (osiedle mongolskie) Zergalantuj znajduje się w głębi Syberii, w głuchych lasach tajgi zabajkalskiej. Setki kilometrów oddzielają go od najbliższych miast. W tym osiedlu zamieszkuje Buriato - Mongolowie i Rosjanie.

Przed Rewolucją Październikową w Zergalantuju nie było nawet dziesięciu osób umiejących pisać i czytać. Obecnie mieszkańcy Zergalantuja umieją czytać i pisać; przy tym 8 procent mieszkańców posiada wyższe wykształcenie, a 25 procent — średnie. W osiedlu są czynne dwie szkoły — początkowa i średnia. Nauka odbywa się w języku mongolskim i rosyjskim.

Przy klubie kolchozowym znajduje się biblioteka, licząca około 3 tysięcy książek rosyjskich i mongolskich.

W celu zaspokojenia wzrastających wymagań w zakresie czytelnictwa wśród ludności odległych osiedli rząd Związku Radzieckiego wydał zarządzenie o zakładaniu specjalnych bibliotek samochodowych. Jedną z takich bibliotek obsługuje obecnie mieszkańców Zergalantuja.

Autobus dowozi tu dwa razy w miesiącu około 2 tysięcy książek ze stolicy Republiki Buriato - Mongolskiej — Ułan - Ude, odległej o 300 kilometrów od Zergalantuja. Przenośna biblioteka zawiera książki z dziedziny gospodarki rolnej, naukowe i literaturę piękną.

W przeciągu trzech miesięcy kierowniczka tej biblioteki samochodowej Nina Ignaciuk zarejestrowała w Zergalantuju 520 czytelników, dla których wydała 4.010 różnych książek.

Biblioteka przenośna zaspokaja systematycznie wielostronne zainteresowania kolchozników z Zergalantuja w zakresie czytelnictwa.

Jeśli w bibliotece samochodowej brak książki, na którą jest zapotrzebowanie, sprowadza się ją z biblioteki centralnej w Ułan - Ude. Tak, na przykład, przewodniczący kolchozu w Togaczy Donzakow potrzebował książkę doty-

czących zakładania stacji elektrycznej. Nina Ignaciuk przesała zgłoszenie do biblioteki w Ułan - Ude; po dwóch tygodniach przywozła Donzakowowi zamówione książki.

Inwalida z wojny ojczyźnianej Steli Gurel interesujący się grawerstwem, nie mógł otrzymać na miejscu koniecznych w tym zakresie książek. Inwalida zwrócił się do biblioteki samochodowej i w ciągu 2 tygodni otrzymał interesującą go literaturę.

Oprócz wypożyczenia książek bibliotekarka Ignaciuk organizuje dla swych czytelników w Zergalantuju wykłady i pogadanki, na tematy naukowe - przyrodnicze i rolnicze. Razem z biblioteką z Ułan - Ude przyjeżdżają do Zergalantuja naukowcy i specjaliści w dziedzinie rolnictwa.

W ciągu ostatnich trzech miesięcy odbyły się w Zergalantuju wykłady na następujące tematy: „Walka z suszą”, „Jak osiągnąć dobre plony”, „Pogoni za urodzajem”, „Uprawa gleby”, „O urządzeniu wszechświata”.

Sieć bibliotek samochodowych w Związku Radzieckim jest obecnie szeroko rozpowszechniona.

Znalezione złoto na budowę Domu Młodzieży

Hufiec SP przy gimnazjum w Opawie znalazł w czasie odgruzowania zniszczonej dzielnicy miasta 200 złotych monet oraz przedmioty ze złota. Junacy przekazali znalezione złoto Skarbowi Państwa prosząc o zużycie go na cel budowy Centralnego Domu Młodzieży w Warszawie.

WIEŚCI z KRAJU

● GLIWICE. Na budowie Instytutu Metalurgii, prowadzonej przez PBP nr 4 w Gliwicach, padł w dn. 29 września nowy rekord ciesielski, wyrażający się wykonaniem 1.082 proc. normy.

● GDYNIA. Rybak Józef Czapp wynalazł nowy typ sieci śledziowej. Otrzymał za wynalazek premię ofiarowaną na zakup radia dla Związku Rybaków.

● ŁÓDŹ. W wyniku podjętej przez Izbę Rzemieślniczą akcji — powstania na terenie Łodzi spółdzielnie usługowe. Będą to zakłady krawieckie i fryzjerskie.

● WARSZAWA. W dniu 1.X br. otwarto Muzeum w Wilanowie. Jest ono czynne codziennie (z wyjątkiem po niedzielach) w godzinach od 10 do 16.

● RZESZÓW. Wykłady w Państwowym Studium Administracyjnym już rozpoczęto. Obok przedmiotów fachowych Studium prowadzi lektoraty języków obcych oraz naukę stenografii.

Stanislaw Mazur, rolnik odznaczony orderem Budowniczego Polski Ludowej

Foto: Film Polski